

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) กำหนดรูปแบบการพัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย 2) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่มีผลต่อความพึงพอใจต่อส่วนประสมทางการตลาดและการจัดการโลจิสติกส์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ 3) ศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและการจัดการโลจิสติกส์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อ การกลับมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว และ 4) ศึกษาหาแนวทางในการเพิ่มศักยภาพในการจัดการรองรับนักท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์อย่างมีคุณภาพในช่วงเทศกาล โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในพื้นที่เป้าหมาย 2 แห่ง คือ พระธาตุพนม และพระธาตุเชิงชุม จำนวน 333 ตัวอย่าง และแบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนในชุมชน จำนวน 62 ตัวอย่าง และผู้นำชุมชน จำนวน 12 ตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากนี้ยังใช้สถิติอ้างอิง t-Test F-Test Scheffe's method และ Discriminant Analysis

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อส่วนประสมทางการตลาดและการจัดการโลจิสติกส์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) โดยมีความพึงพอใจในด้านผลิตภัณฑ์ของแหล่งท่องเที่ยวเป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 3.97$) และพบว่านักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจต่อส่วนประสมทางการตลาดและการจัดการโลจิสติกส์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า โดยส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวมีความต้องการกลับมาท่องเที่ยวอีก โดยปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ของแหล่งท่องเที่ยวมีผลกระทบต่อ การกลับมาของนักท่องเที่ยวมากที่สุด มีขนาดของผลกระทบเท่ากับ 3.612 ทางด้านแนวทางในการเพิ่มศักยภาพการรองรับนักท่องเที่ยวโดยภาพรวมแล้วควรมีการพัฒนาและปรับปรุงทั้งด้านการบริการ และการจัดการโลจิสติกส์ในด้านต่างๆ ได้แก่ การปรับภูมิทัศน์ การควบคุมราคาสินค้า การจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูล เพิ่มการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ จัดระเบียบพื้นที่จอดรถ ดูแลความสะอาดของห้องน้ำ จัดทำป้ายแนะนำขั้นตอนการให้บริการ ปรับปรุงสภาพถนนรวมทั้งการจราจรในช่วงเทศกาล การเพิ่มป้ายบอกทาง การติดตั้งตู้ ATM บริเวณใกล้แหล่งท่องเที่ยว สนับสนุนให้คนในชุมชนมีรายได้จากการขายสินค้าให้นักท่องเที่ยว และการสนับสนุนคนในชุมชนให้เข้าใจและร่วมมือร่วมใจในการสร้างเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

Abstract

This research aimed to 1) determine a model for quality development of historical tourism in northeastern Thailand for Thai tourists, 2) study the personal factors of tourists that affected satisfactions of marketing mix and logistics management for historical tourist attractions, 3) study factors of marketing mix and logistics management for historical tourist attractions that affected the returns of tourists, and 4) study the direction to increase the potential for supporting historical tourists during the high season by rural communities' participation. Questionnaires were used to collect data from 333 samples in two sites: Phra That Panom and Phra That Cherng Chum. Interviews were a total population of 62 samples from the community people and 12 samples from community leaders. The data were analyzed by descriptive analysis, percentage, mean, standard deviation, t-Test, F-Test, Scheffe's method, and Discriminant Analysis.

Results of the study showed that tourists had the overall satisfaction of marketing mix and logistics management for historical tourist attractions at the 'much' level ($\bar{X} = 3.53$), and the product satisfaction of the historical tourist attractions at the 'highest' level ($\bar{X} = 3.97$). It was also found that the tourists, regardless of differences in age, salary, and education had different levels of satisfaction with marketing mix and logistics management for historical tourist attractions. Besides, the study found that majority of the tourists expressed their desires to make a return visit due to attractions of the tourist places having the impact size of 3.612. These results could be applied to design and develop a model for the development of tourism quality. Concerned parties, such as public and private sectors, including community residents, should pay more attention to the significance of overall factors that affect tourist attractions on a regular basis by improving nearby landscapes, and maintaining identity and antiquity of the tourist places.